

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

2023- - Nr.
I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 18 straipsnio 1 dalį, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023 metais priimamų į profesinio mokymo įstaigas mokinių preliminarus skaičiaus patvirtinimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektu **siūlomas nustatyti 2023 metais priimamų į profesinio mokymo įstaigas preliminarus mokinių skaičius** (toliau – preliminarus priimamų mokinių skaičius) – **20 610**.

Įvertinę Vyriausybės strateginės analizės centro Samdomą darbą dirbančių asmenų paklausos prognozę 2020–2026 metams (<https://strata.gov.lt/images/tyrimai/2020-metai/zmogiskojo-kapitalo-politika/20201215-specialistu-paklausos-prognozes-2020-2026.pdf>), taip pat įvertinę kelerių metų priėmimo planavimo ir įgyvendinimo praktiką ir stojančiųjų pasirenkamų kvalifikacijų skaičius, nutarimo projektu siūlome **nustatyti tokį patį priimamų mokinių skaičių ir tokį patį paskirstymą** pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje (toliau – EVRK) nustatytas sekcijas, koks buvo nustatytas 2022 m. Preliminarus priimamų mokinių skaičius paskirstytas pagal EVRK, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.

Priėmus nutarimo projektą švietimo, mokslo ir sporto **ministro įsakymu bus patvirtintas** Asmenų, išskyrus asmenis, kuriems taikomas Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statutas ar Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas, pageidaujančių įgyti kvalifikaciją, **priėmimo į valstybės finansuojamas profesinio mokymo vietas planas** (toliau – Priėmimo planas), pagal kurį **valstybės finansuojamos vietos bus paskirstytos profesinio mokymo įstaigoms pagal Lietuvos švietimo klasifikatoriuje apibrėžiamas švietimo sritis ir kvalifikacijas**.

Nustatyti 2023 metais tokį patį priimamų mokytis mokinių skaičių ir paskirstymą pagal EVRK nustatytas sekcijas, **koks buvo 2022 metais**, siūlome atsižvelgdami į tai, kad 2022 m. Priėmimo planas pasiteisino, o esminių darbo rinkos paklausos pokyčių nebuvo identifikuota.

2022 m. Priėmimo planas per bendrąjį priėmimą nustatytą laiką buvo įvykdytas 99,5 proc. Profesinio mokymo sutartis pasirašė 20 506 stojantieji į profesinio mokymo įstaigas, kai 2021 m. Priėmimo planas buvo įvykdytas 98,2 proc. Iš viso 2022 m. bendrojo priėmimo į profesinio mokymo įstaigas metu Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijai bendrąjį priėmimą organizuoti (toliau – LAMA BPO) prašymus pateikė ir bent vieną pageidavimą įrašė 28 680 asmenų (2021 m. – 28 035).

Pažymėtina, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2023 m. sausio 11 d. rašte Nr. 3-143 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“ konstatavo, kad pateiktame derinti nutarimo projekte siūlomas 2023 metais numatomų priimti į profesinio mokymo įstaigas mokinių skaičiaus paskirstymas atitinka Lietuvos siekį perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos ir padaryti ją labiau žiedinę bei pereiti prie pažangiomis technologijomis, mokslo žiniomis ir inovacijomis grįstos ekonomikos.

Planuojame, kad priėmimas į profesinio mokymo įstaigas, kaip ir ankstesniais metais, bus vykdomas keliais etapais – pagrindinis priėmimas (žiemos ir vasaros etapai), papildomas priėmimas (vasaros pabaigoje) ir po nubyrežimo atsilaisvinusių vietų užpildymas prasidėjus mokymo procesui iki 2023 m. lapkričio 20 d. Po profesinio mokymo įstaigų tinklo pertvarkos, įvykdytos siekiant šalyje racionaliai naudoti išteklius ir suderinti profesinio mokymo programų pasiūlą su regione veikiančių įmonių poreikiais, nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. valstybinių profesinio mokymo įstaigų sumažėjo iki 44 (2022 m. pradžioje jų buvo 56).

2022 m. bendrojo priėmimo į profesinio mokymo įstaigas apžvalgoje, kurią atliko LAMA BPO, konstatuojama, kad 2022 m. į profesinio mokymo įstaigas priimta 52 proc. (20 506 asmenys) nuo visų profesinės kvalifikacijos arba pirmojo kvalifikacinio laipsnio siekiančių asmenų, 26 proc. (10 541 asmenys) – į universitetus ir 22 proc. (8 621 asmenų) – į kolegijas. Bendrasis priėmimas buvo vykdomas į keturiolikai švietimo sričių priskiriamas profesinio mokymo programas. 2022 m. stojantiejiems profesinio mokymo įstaigos pasiūlė 1 621 profesinio mokymo programą (2021 m. – 1 652). Rentabilumo normą pasiekė 1 327 profesinio mokymo programos, į šias programas asmenys buvo kviečiami mokytis (2021 m. – 1 256). Priimamo į profesinio mokymo įstaigas planavimo ir įgyvendinimo procesas, vadovaujantis profesinio mokymo įstatymo 18 straipsnio 2 dalimi, buvo vykdomas pagal Lietuvos švietimo klasifikatoriuje nustatytas švietimo sritis.

Kaip ir ankstesniais metais, populiariausios švietimo sritys išlieka tos pačios. Aktyviausiai stojantieji rinkosi mokytis pagal Inžinerijos ir inžinerinių profesijų srities mokymo programas, joje dėl valstybės finansuojamų vietų (VF) sudarytos 4 193 mokymo sutartys, Paslaugų asmenims – 3 517, Architektūros ir statybos – 2 328, Sveikatos priežiūros – 1 996, Socialinės gerovės – 1 609.

Populiariausios programos, kurias rinkosi pagrindinį išsilavinimą įgiję asmenys: Transporto priemonių remontininko, Apdailininko, Virėjo, Suvirintojo modulinės profesinio mokymo programos.

Populiariausios programos, kurias rinkosi vidurinį išsilavinimą įgiję asmenys: Masažuotojo, Paramediko, Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojo, Transporto priemonių remontininko, Socialinio darbuotojo padėjėjo modulinės profesinio mokymo programos.

Apdailininko, Virėjo, Suvirintojo, Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojo profesinio mokymo programų teikiamos kvalifikacijos yra priskirtos didesnes nei vidutines įsidarbinimo galimybes turintiems kvalifikuotiems darbuotojams (Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2022 m. įsidarbinimo galimybių

barometras <https://uzt.lt/data/public/uploads/2022/06/bar-2022-lietuva.pdf>). Atkreiptinas dėmesys, kad sudarant įsidarbinimo galimybių barometrus, vertintos įsidarbinimo pagal darbo sutartis galimybės. Kitos užimtumo formos (darbas pagal verslo liudijimus ir pan.) nevertintos.

Daugumoje švietimo sričių didžiausias mokinių skaičius buvo priimtas mokytis pagal pirminio mokymo programas. Sveikatos priežiūros, Socialinės gerovės, Transporto paslaugų, Gamybos ir perdirbimo sričių tęstinio mokymo programas pasirinko daugiau stojančiųjų negu pirminio mokymo programas.

Per visus bendrojo priėmimo etapus valstybės finansuojamose vietose sudarytos 20 506 mokymo sutartys (2021 m. – 20 242). Valstybės nefinansuojamose vietose pasirašytos 182 profesinio mokymo sutartys (2021 m. – 210). Daugiausiai mokymo sutarčių 2022 m. sudaryta Kauno, Vilniaus ir Marijampolės apskrityje.

Į profesinio mokymo įstaigas priimti 3 307 (2021 m. – 3 486) aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys, iš jų 57 proc. yra baigę socialinių ir humanitarinių mokslų bei menų studijų programas.

Daugiau informacijos apie 2022 metų priėmimą pateikiama LAMA BPO svetainėje adresu <https://lamabpo.lt/parengta-2022-m-bendrojo-priemimo-i-lietuvos-profesinio-mokymo-istaigas-apzvalga/>.

Nacionalinės švietimo agentūros preliminariais duomenimis, 2022 metais valstybės finansuojamose vietose mokėsi formaliojo profesinio mokymo programas baigė 12 124 asmenys. Pagal švietimo sritis, nustatytas Lietuvos švietimo klasifikatoriuje, profesinio mokymo programas baigė toks skaičius asmenų: Architektūra ir statyba – 1 473; Gamyba ir perdirbimas – 492; Informacijos ir ryšio technologijos – 903; Inžinerija ir inžinerinės profesijos – 2 507; Menai – 500; Miškininkystė – 9; Paslaugos asmenims – 2 123; Saugos paslaugos – 48; Socialinė gerovė – 862; Sveikatos priežiūra – 889; Transporto paslaugos – 768; Verslas ir administravimas – 1 281; Žemės ūkis – 228; Žuvininkystė – 47.

Nacionalinės švietimo agentūros preliminariais duomenimis, absolventų, įsidarbinusių nuo visų (įskaitant ir kvalifikaciją įgijusius pas kitus profesinio mokymo teikėjus ir įskaitant asmenis, kurių mokymasis buvo finansuotas ne tik valstybės, bet ir iš kitų finansavimo šaltinių) 2022 m. profesinio mokymo programas pagal Lietuvos švietimo klasifikatoriuje nustatytas švietimo sritis baigusią asmenų dalis (proc.) tokia: Architektūra ir statyba – 58,8; Gamyba ir perdirbimas – 69; Inžinerija ir inžinerinės profesijos – 83,3; Kompiuterija – 66,7; Menas – 74,6; Paslaugos asmenims – 73,6; Saugos paslaugos – 102,6; Socialinės paslaugos – 67,3; Sveikatos priežiūra – 82,4; Transporto paslaugos – 33,4; Verslas ir administravimas – 65,2; Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė – 73,7. (Pastabos. Suminiai skaičiai gali nesutapti, nes asmenys kartais dirba ne vienoje vietoje, pvz., srityje Saugos paslaugos – dirbančiųjų daugiau nei 100 proc., kadangi (ypač saugos srityje) asmenys vienu metu dirba ir savarankiškai, ir samdomą darbą; transporto paslaugos – mažas dirbančiųjų proc., kadangi neturime duomenų apie dirbančiuosius užsienyje registruotose įmonėse (daug įmonių yra perregistruotų užsienio šalyse.)

Svarbu pažymėti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas priimamų į profesinio mokymo įstaigas preliminarus skaičius, vadovaujantis profesinio mokymo įstatymo 18 straipsnio 2 dalimi, yra konvertuojamas (neišvengiamai panaudojant ir Lietuvos profesijų klasifikatorių) į Lietuvos švietimo klasifikatorių, kuriame klasifikuojamos profesinio mokymo programos, pagal kurias mokytis į profesinio mokymo įstaigas yra vykdomas priėmimas. Nėra patikimos ir veiksmingos metodologijos duomenims perkelti iš vieno klasifikatoriaus į kitą, todėl nėra galimybės tiksliau pamatuoti, kiek asmenų įsidarbina tose EVRK srityse, pagal kurias

Lietuvos Respublikos Vyriausybė buvo nustačiusi priimamų į profesinio mokymo įstaigas preliminarų mokinių skaičių.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti visom ministerijoms.

Projektui be pastabų pritarė Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų, Finansų, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo (atsakymas pateiktas el. paštu), Susisiekimo, Teisingumo, Užsienio reikalų, Žemės ūkio ministerijos.

Atsakymo nepateikė Energetikos, Krašto apsaugos, Vidaus reikalų ministerijos.

Nutarimo projektas išsiųstas Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijai. Pastabų nebuvo gauta.

Sveikatos apsaugos ministerija pasiūlė dviem iš trijų Sveikatos apsaugos srities programų padidinti valstybės finansuojamų vietų skaičių – Paramediko modulinei profesinio mokymo programai skirti 800 valstybės finansuojamų vietų, Slaugytojo padėjėjo modulinei profesinio mokymo programai skirti 600 valstybės finansuojamų vietų, t. y. iš viso 85 vietomis daugiau, nei buvo nustatyta 2022-iems metams.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija raštu kreipėsi į regionų plėtros tarybas, prašydama pateikti siūlymus dėl 2023 m. priėmimo į profesinio mokymo įstaigas.

Alytaus, Kauno, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės regionų plėtros tarybos pritarė atitinkamų regionų profesinio mokymo įstaigų planuojamų priimti mokinių skaičiui pagal švietimo sritis, nustatytas Lietuvos švietimo klasifikatoriuje. Atsakymo per prašomą laiką nepateikė Telšių, Utenos regionų plėtros tarybos.

Klaipėdos plėtros taryba persiuntė Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos siūlymą dėl didesnio vietų skyrimo Klaipėdos Pauliaus Lindenau mokymo centrui Suvirintojo, Metalų apdirbimo staklininko, Laivų korpusų surinkėjo programoms. Vilniaus regiono plėtros taryba pateikė siūlymą patikslinti VŠĮ Amatų mokyklos „Sodžiaus meistrai“ pageidaujamų finansuoti vietų skaičių iki 30 valstybės finansuojamų vietų jaunuoliams nuo 16 metų ir turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.

Skuodo savivaldybės meras pasiūlė skirti 19 valstybės finansuojamų vietų daugiau Skuodo amatų ir paslaugų mokyklai (Architektūros ir statybos srityje ir Paslaugų asmenims srityje)

Atsižvelgiant į tai, kad neplanuojama didinti bendro preliminarus priimamų mokinių skaičiaus, **rengiant 2023 metų Priėmimo planą** ir konvertuojant priimamų į profesinio mokymo įstaigas preliminarus mokinių skaičių iš EVRK į Lietuvos švietimo srityje nustatytas švietimo sritis, **bus įvertinti** Sveikatos apsaugos ministerijos, Klaipėdos, Vilniaus regionų tarybų, Skuodo mero **siūlymai ir įvertinta galimybė valstybės finansuojamas vietas perkelti iš neišnaudotų valstybės finansuojamų vietų** kitose srityse arba iš profesinio mokymo programų, į kurias 2023 metais stabdomas priėmimas. Pažymėtina, kad padidinus Priėmimo plano skaičių programai, ne visada pavyksta priimti norimą skaičių asmenų, nes asmenys profesinio mokymo programas renkasi laisvai, įvertindami savo gebėjimus, įgūdžius, polinkius ir kita. Atkreiptinas dėmesys, kad prasidėjus mokslo metams, atsiranda asmenų, kurie keičia pasirinkimą, iškrinta, o į atsilaisvinusias vietas priėmimas vykdomas iki lapkričio 20 d.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. gruodžio 22 d. priimtas Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 6, 7, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 35, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas XIV-1732. Šio įstatymo 18 straipsnis, reglamentuojantis priėmimą į profesinį mokymą, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d. Įstatymo nuostatomis profesinio mokymo įstaigai suteikiama daugiau

savarankiškumo, kvalifikacijų pasiūlą planuoti derinant prie regiono poreikio daugiau galių suteikiama kolegialiam profesinio mokymo įstaigos valdymo organui – Tarybai (kurios sudėtyje yra 4 socialinių partnerių atstovai, 1 regiono plėtros tarybos atstovas, 3 profesinio mokymo įstaigos atstovai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovas). Siekiama priėmimo mokytis pagal profesinio mokymo programas į profesinio mokymo įstaigas planavimo procesą padaryti lankstesnį, priėmimui skirtą preliminarų valstybės finansuojamų profesinio mokymo vietų skaičių Vyriausybė nustatys 2 metams, pagal vieną – Lietuvos švietimo klasifikatorių. Valstybės finansuojamų profesinio mokymo vietų skaičių pagal Lietuvos švietimo apibrėžiamas švietimo sritis ir regionus kasmet nustatys švietimo, mokslo ir sporto ministras. Atsižvelgus į valstybės finansuojamas vietas pasirinkusių mokinių skaičių ir neužpildytų vietų skaičių Švietimo, mokslo ir sporto ministerija galės perskirstyti iki 10 proc. vietų skaičiaus. Toks reguliavimo pokytis leis iš dalies pereiti prie mažesnio reguliavimo iš centrinės valdžios modelio, kai valstybė skiria finansavimą profesinio mokymo sistemai, bet atsisako detalaus planavimo ir valstybės finansuojamų vietų paskirstymo profesinio mokymo įstaigoms.

Profesinio mokymo įstaigoms skiriami asignavimai 2023 m. – 167 756 tūkst. Eur (suma didėja dėl bazinio dydžio padidinimo iki 186 Eur, dėl minimalios mėnesinės algos padidinimo iki 840 Eur, dėl pedagogų atlyginimų didinimo nuo 2023 m. sausio 1 d., dėl papildomų lėšų komunalinėms paslaugoms apmokėti).

Nutarimo projektas 2023 metais bus įgyvendinamas iš Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Priėmus nutarimą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, Europos Sąjungos teisei. Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projekto rengimą koordinavo Mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius Julius Jakučinskas, tel. +370 656 03 011, el. p. Julius.Jakucinskas@smsm.lt, Profesinio mokymo skyriaus vedėja Joana Vilimienė, tel. 370 618 00 412, el. p. Joana.Vilimiene@smsm.lt, vyriausioji specialistė Jolanta Zabietienė, tel. +370 666 59 354, el. p. Jolanta.Zabietiene@smsm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Regionų plėtros tarybų siūlymai, 9 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė